

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 51.

Maribor, dne 6. maja 1912.

Letnik IV.

Bosna in Hercegovina.

Tridnevno delegacijsko zasedanje je zaključeno. Vršilo se je v znamenju jugoslovanskega vprašanja. Cela vrsta govornikov se je bavila s to zadevo in prišlo je do prav pomembnih izjav. Kako se je knez Schwarzenberg priznal za navdušenega prijatelja trializma, smo poročali že zadnjič. Značilen je bil tudi govor skupnega finančnega ministra Bilinskega, zlasti z ozirom na to, kar je govoril o Bosni in Hercegovini. Nazori o teh dveh naših državnih pokrajinah so si zelo nasprotujoči, zato je vsekakor zanimivo čuti mnenje novega vrhovnega upravitelja teh dveh dežel.

Novi vrhovni upravnik Bosne in Hercegovine je najprej govoril pred Mažari. Psihologično je razumljivo, da je hotel pri njih oddati svojo posetnico za bodočnost; ali objektivnim ljudem se ni posebno prikupil s tem, da se je skliceval z največjo gorečnostjo na Kallayja in da ga je hvalil do nebes, pripovedujoč, kaj da je vse ta mažarski državnik napravil iz Bosne. Kdor pozna nekoliko natančneje zgodovino bosanske okupacije, se bo čudil tem slavošpevom. Ker Kallayjevo „kulturno“ delo v sedaj anektiranih deželah ni bilo nič drugega, kakor površno lakiranje. Streljanje golobov v Ilidžah je bilo vrhunec tega njegovega „dela“, med tem ko je šolstvo ostalo zanemarjeno, med tem ko ni bilo v deželi ne političnega, ne socialnega razvoja, med tem ko so na gospodarskem polju protekcije nekaterim posameznikom metale cela bogata premoženja v malho, ogromno večino prebivalstva pa pehale v bečo in revščino ter cele množice gonile v Ameriko.

Neprevidno je bilo, da je Bilinski klica. Kallayjevega duha. Ali tudi kar je napovedal o smeri svoje bodoče uprave in politike, ni primerno za velike upe. Splošne lepe fraze o nepristranosti, o pospeševanju vsega dobrega in lepega itd., ne pomenijo nič, ker jih prevzema vsak novi minister ob svojem nastopu avtomatično iz besednega zakladnika svojega predhodnika.

Stvarni del svojega govora, ki daje podlago presojanju, je Bilinski previdno zavil v megleno izraze, iz katerih je treba še-le izluščiti jedro. To pač ne dela posebnih težav; ali če se pride do njega, se jasno spozna, da dela Bilinski le na to, da si zaslu-

ži naklonjenost vladajoče mažarske klike. Skupni finančni minister razume, da želi prebivalstvo v Bosni in Hercegovini nekakšno stabiliziranje svojih bodočih državnopravnih razmer.

Ker Bilinski sam priznava, da rešitev tega vprašanja ni njegova naloga, si ne bi bilo treba s tem preveč beliti glave. Ali iz dolge izkušnje je znano, da ne znajo biti skupni ministri tako ravnoдушni napram notranji politiki, da se ne bi vmešavali vanjo, kolikor jim je mogoče; in zlasti Bilinski je prestar in prestrašen politik, da ne bi porabil vsega svojega vpliva povsod, kjer ga le more porabiti, in da ne bi našel sredstev in potov za to.

Zanimivo je zategadelj, kaj misli finančni minister o bosanskem, o jugoslovanskem in o skupnem avstro-ogrskem vprašanju. Slišal je nekaj o trializmu. Ali eksclenca ne veruje v to reč. On je — take so njegove besede — po svoji politični vzgoji pristaš dualizma. Njegovo stremljenje pojde torej za tem, da se ohrani dualizem; kdor pozna vlogo, ki jo je Bilinski igral v poljskem kolu, se temu ne bo čudil. Dualistični sistem izroča sicer v Avstriji verike privilegije Nemcem, na Ogrskem utemeljuje mažaronsko nadvlado, ali v Galiciji so Poljaki gospodje, in lahko izrabljajo svoj privilegirani položaj napram Rusinom. Bilinski je pač Slovan po rojstvu, a praktično je dualist.

Finančni minister tudi ne veruje, da stremi prebivalstvo Bosne in Hercegovine po trializmu, temveč da misli samo na svoje gospodarske in kulturne interese; zato se bo Bilinski brigal le za te in pri njegovem delu bo izključena vsaka tendenca, ki gre za izpremembo strukture v monarhiji. Niso tedaj najlepše avspicije, ki jih podaja ta skupni minister za Bosno in Hercegovino.

Naval na Dunaj — odbit.

Dunaj, 4. majnika.

Danes se je bil zadnji boj za dunajski občinski svet. Tudi ta je prinesel dunajskim krščanskim socialcem zmago. Vršila se je ožja volitev v okraju Neubau med krščanskim socialcem Daberkowom in židovskim liberalcem Täublerjem. Oddanih je bilo 1347 glasovnic. Krščanski socialci Daberkow je dobil 703 glasov, freizinovci pa le 640 glasov. Boj je

oil ljut. Ves freizinovski aparat je delal neumorno noč in dan. Z obljubami in z denarjem se ni štedilo. Napor freizina je bil naravnost velikanski. Vse kar je čutilo protikrščanski, je bilo v lepi slogi zbrano v taboru freizina zoper krščanski Dunaj. Nič jim ni pomagalo; ves napor in trud, zlate obljube, terorizem, velikanske denarne žrtve, razna sleparstva, — vse je bilo zaman, Dunaj je pokazal, da je v jedru še neokuzen, trezno misleč in razsoden!

Naj sledi nekoliko številke:

Na novo je izvoljenih 31 občinskih svetnikov, ki doslej niso pripadali občinskemu svetu. Vršile so se volitve za 78 mandatov. Od teh jih pripada krščanskim socialcem 63, socialnim demokratom 10 in liberalcem 5. Po sedanjem stanju sedi v dunajskem občinskem svetu 131 krščanskih socialcev, 20 liberalcev, 10 socialnih demokratov, 2 uskoka (Stahlich in Silberer) in 1 divjak (Schlechter).

Ker so se pa godile pri volitvi občinskih svetnikov Moissla in Forstnerja velikanske sleparije, bosta bržčas ta dva mandata razveljavljena in nasprotna posest se utegne občutno skrajšati, tako da pri ogromni večini krščanskih socialcev niti v poštev ne bo prišla.

Naval na krščanski Dunaj je bil velikanski. V duhu so si ga že razdelili rudečkarji in čifutski freizinovci, a prišlo je drugače. Krščanski Dunaj je tudi to pot pokazal, da ne mara za propali liberalizem ter ne mara nič slišati o zmedenih nazorih rudečih bratcev, ki ponujajo svetu vse zaklade sveta, tudi zvezde na nebu!

Shodi.

Ruše.

Dne 5. maja se je vršil pri nas v gostilni gospoda Repoluska shod, ki ga je sklicala Jugoslovanska strokovna zveza. Ta shod je pokazal, da stojijo slavne, starodavne Ruše po svoji veliki večini v taboru Kmečke zveze. Za predsednika je bil enoglasno in z velikim navdušenjem izvoljen vrli gospod L. Hleb. Peščica liberalcev si ni upala niti ugovarjati.

Bo pozdravu podeli gospod predsednik besedo gospodu državnemu poslancu Pišku. Nekaj najetih in nahujskanih zapeljancev, a slišali so take, da so morali kmalu utihnuti.

PODLISTEK.

Za prepričanje.

Mogočno se je dvigala proti nebu grajščina grofa Gilberta. Na strmem hribu je bila videti, kot zidana za celo večnost.

Grof Gilbert je bil odločen katoličan, a srcem in z dušo. Bil je odličen veljak v državi in hraber borilec za svobodo Angleške. Zgodovina poroča o več hrabrih delih, s katerimi si je v raznih vojskah pridobil neveljvili zaslug za svoj narod in za svojo domovino.

Družina grofa Gilberta je bila popolgoma gospodarskega duha. Vera jim ni bila samo zunanja stvar, ampak stvar srca. Zato so bili v vernosti lep zgled vsem prebivalcem daleč na okoli.

Zlasti se je odlikoval v vernosti njegov najstarejši sin Pankrac Gilbert, ki je bil čast in veselje svojega očeta. Večkrat, ko ga ni sin videl, opazoval je skrivaj to krepko postavo, nedolžne poteze mladeniškega obraza svojega sina in se radoval, da ga je Gospod obdaril s tako plemenitim sinom.

„Gospod, ohrani ga takega skozi celo življenje“, je večkrat vzdihnil ob takih prilikah.

Drugi sin je bil popolno brat Pankrata. Tretji se je pa posvetil duhovskemu stanu in bil župnik v Nortu, malemu mestecu.

Bilo je ob nastopu kraljice Elizabete angleške, ko je Pankrat pripeljal neke spomladi mlado nevesto seboj v grad, kjer je srečni par sprejel blagoslov očeta, starega grofa. Oče se ni dolgo veselil sreče sina svojega. Kmalu je zatisnil svoje oči za večno. A srečen, da je končal takrat, ker kmalu po nastopu kraljice Elizabete so se začeli zbirati težki oblaki nad Angleško, ki so zlasti grozeče pretili angleškim katoličanom.

Elizabeta, verska odpadnica, je bila kruta vladarica. Polna smrtnega sovraštva do rimsko-katoliš-

ke cerkve, začela je kmalu izdajati najstrožje narečbe zoper katoličane. Prepovedala je, javno priznati se katoličana. Vse duhovnike je izgnala iz dežele. Oni zvesti duhovni pastirji, ki so se raje izpostavili nevarnosti mučeniške smrti, kakor da bi v takih nevarnih časih zapustili svojo ljubljeno čredo, so drug za drugim končali svoje življenje med najgrozovitejšimi mukami. Kdor je našel duhovnika v deželi, smel ga je ubiti ali obesiti na najbližje drevo. Pod smrtno kaznijo je bilo prepovedano, sprejeti duhovnika v hišo, naj je bil to tudi sin ali brat. Velika denarna kazen je bila zažugana vsem, kogar bi našli, da je bil pri sv. maši.

V teh groznih razmerah so se zvesti katoličani kar trumoma izseljevali v Francijo, kjer so si raje prognavstvo izvolili, kakor pa da bi postali nezvesti sv. cerkvi.

Veliko tisoč duhovnikov je bilo pomorjenih na najgroznejše načine. Tisoč odločnih katoličanov je zdihovalo po ječah ali pa je zapravilo vse svoje premoženje, katero so morali plačevati kot kazni zaradi udeležitve pri sv. maši.

Med nesrečnimi žrtvami sovražnega brezverstva je bil tudi duhovnik iz Nortu, brat Pankrata Gilberta. Nekoč je opravljal v gozdu službo božjo, ko je nek izdajalec pripeljal vojake, ki so skoraj vse navzoče polovili skupaj z župnikom vred in odpeljali v ječo v Newgate (Njugejt). Kdor je imel premoženje, je moral plačati denarno globo, revnejše so pomorili, župnika pa najprej do krvi pretepli, z železom žgali, da bi ga prisilili, da bi povedal, kje so cerkvene sv. posode in slednjič vsega razmesarjenega obesili na drevo.

Tudi drugi brat je bil umorjen radi zvestobe do cerkve. To so bili v resnici žalostni, da, najžalostnejši časi, kolikor jih pozna angleška zgodovina.

Bilo je ob veliki noči. Družina grofa Gilberta je bila zbrana pri maši v gradu, kjer so imeli skritega župnika iz župnije, kamor je grad spadal. Proti

koncu maše je že bilo, ko začujejo prestrašeni prebivalci grajščine velik ropot v prtiličju. Truma razbrzdanih vojakov je vdrla v grad. Dobili so duhovnika v hiši in grof je tako zapadel smrti. To je grof Gilbert takoj spoznal, ko je začul krik. Planil je k skrivnim grajskim stopnicam in se še o pravem času rešil. Vojaki so duhovnika zvezali in potem ropali po gradu in slednjič ga nad glavami do smrti prestrašenih prebivalcev zažgali. Duhovnika so odpeljali v ječo, kjer je bil drugi dan obešen. Družini niso sicer ničesar žalega storili, ker so bili itak vsi obsojeni na velike denarne kazni radi tega. Le ovilo dragocenosti, katere se po velikem gradu našli, so odnesli.

Drugi dan je grof prišel iz skrivališča ter nemudoma vzel svojo družino in zbežal na Francoško, kjer je kmalu potem umrl.

Njegova žena Uršula je živela z dvema otročičema in staro grofico Margareto več let na Francoškem. Toda slednjič se je stari Margareti zatožilo po domu, kjer je želela preživeti zadnje ure svojega življenja. Tako se je pregnana družinica vrnila nazaj domov. Grajščino so za silo popravili, kolikor požar ni uničil ter se zopet tu nastanili. Žalostni spomini so jim grenili prve dneve, zlasti stara gospa Margareta je večkrat cele ure prejkotala in premolila v srčni bolesti.

Vkljub vsem grozovitostim, s katerimi so pobijali katoliške duhovnike, jih je bilo vendar veliko, ki se niso bali smrtni nevarnosti, katerim so bili kot duhovniki izpostavljeni ter delovali med preganjano čredo.

Tako je bil tudi v tej župniji goreč duhovnik, Hugh, ki se je žrtvoval za ubogo ljudstvo. Varno zavetje je našel v grajščini „Kourtland Towers“, kjer se je večkrat ljudstvo zbiralo k službi božji, seveda na skrivnem.

(Dalje prihi.)

Potem je gospod državni poslanec Pišek v nadenournem govoru dal poročilo o svojem delovanju v deželni in državni zboru. Govoril je tako prepričevalno, da so njegovim izvajanjem pritrjevali celo oni zapeljanci, ki so začetkom hoteli shod motiti. Njegovo poročilo se je vzelo z navdušenjem na znanje.

Po gospodu Pišku povzame besedo med tem došli državni poslanec gospod dr. Benkovič kot odposlanec Jugoslovanske strokovno organizacije v Ljubljani. Temeljito se je bavil z delavskim vprašanjem, povdarjal razliko med krščansko-socialnim nazorom in med socialno demokracijo ter vspodbujal navzoče, da se oklenejo političnih in nepolitčnih strokovnih organizacij, ki temelje na krščanskem načelu. Navdušeni „živijo“-klici so mu doneli v zahvalo za njegovo temeljito izvajanje.

Kot tretji govornik povzame besedo gospod dr. Leskovar iz Maribora, kateri je slikal boj naših poslancev v Gradcu in na Dunaju, potem pa osvetlil tudi stališče liberalcev in drugih nasprotnikov, ki ga zavzemajo z ozirom na ta boj. Žel je splošno odobravanje, ko je kazal na taktiko liberalcev, ki obstoji v tem, da vedno graja to, kar store naši poslanci, pa menjava svoje stališče glede iste stvari, kakor spremeni kameleone svoje barve. Konečno je dokazoval utemeljenost izreka: Biti slovenske krvi, biti Slovcu ponos. Burno odobravanje je žel tudi ta govornik.

Konečno je povzel besedo gospod Ivan Jug, kateri je kazal na lep uspeh prvega shoda v Rušah, ki ga je priredila Jugoslovanska strokovna organizacija v zvezi s Slovensko kmečko zvezo ter med splošnim odobravanjem dokazoval, da je v Rušah liberalizmu odklenalo.

S tem se je končalo zanimivo zborovanje. Udeleženci so se razšli z željo, da bi se večkrat kaj sličnega priredilo.

Slivnica pri Mariboru.

Zborovanje združenih slivniških in hočkih Orlov se je včeraj prav lepo obneslo. Že telovadba pred zborovanjem je morala vsakega prijatelja naše mladine navdušiti, tembolj še pa zborovanje samo. Prav lepo je bilo število fantov, ki so se po telovadbi zbrali v bralni sobi, da tam čujejo navduševalne besede govornikov.

Urednik Kemperle je očrtal mladeniča kot dobrega narodnjaka. V krepkih besedah je povedal, da je narodno odpašništvo zločin, s katerim se človek najhujše pregreši nad svojimi stariši.

Častiti gospod kaplan Baznik je zelo lepo in prepričevalno slikal mladeniča kot vernega katoličana. Govornikove besede so šle v srea, kar je posebno pokazal gromovit rokoplosk ob koncu.

Načelnik mariborskih Orlov, Simonič, je kot zadnji povzel besedo in je vspodbujal zbrane brate, naj se drže naukov, ki so jih računokar žuli. Med splošnim navdušenjem je bilo nato zborovanje zaključeno.

St. Jakob v Slov. goricah:

Odkar je pri nas odklenalo štajercijancem v občini, se je začelo tukaj celo drugačno življenje. Ljudstvo je postalo zavedno in probujeno. To je pokazal tudi včerajšnji shod S. K. Z., ki se je vršil pri gospodu Roškarju na „Jakobshofu“. Shod je otvoril predsednik Slovenske kmečke zveze, poslanec Roškar.

Naš deželni poslanec dr. Korošec je poročal o bojih in delovanju slovenskih poslancev v Gradcu in na Dunaju.

Za njim je nastopil dr. Hohnjec, ki je povdarjal, kako nujno potrebna je dandanes izobrazba in organizacija za naše ljudstvo.

Po sklepni besedi poslanca Roškarja se je lepi shod zaključil.

Udeležba na shodu je bila naravnost velika. Ljudstvo je veselo pritrjevalo govornikom in je s tem pokazalo, da zaupa svojim voditeljem.

Brežice.

O shodu Slovenske kmečke zveze v Brežicah, ki se je vršil dne 28. aprila na prostornem dvorišču gostilne gospoda Zorkota ob krasni udeležbi celega okraja, se je poročilo zakasnilo. Shodu je predsedoval naš starina gospod Podvinski sen., govorili so gospodje: poslanec Pišek in poslanec dr. Benkovič, in posestnik Ivan Urek ml., na čegar predlog se je sprejela resolucija z odobravanjem obstrukcije v deželni zboru. Na shodu se je opazilo najodličnejše može celega okraja, posebno iz pišečke župnije, in sveda bližnje breške okolice, gospode župane iz Zakota, Sromelj, Globokega, Vidma, Mihačevca itd. Vsa čast vrlim možem. Vkljub pomotnim poročilom listov in istodobni prireditvi izobraževalnega društva je bila udeležba veličastna.

Politični pregled.

Delegacije.

V petkovi seji je avstrijska delegacija nadaljevala razpravo o budgetnem provizoriju. Zborovala je v znamenju jugo-slovanskega vprašanja. Nobenega ni bilo, ki bi bil le količkaj skušal braniti Mažari pred slovitostmi nad Hrvati. Jugoslovansko vprašanje je bilo tudi tokrat v ospredju.

Vodilno vlogo v naši državni polovici ima v tem vprašanju Hrvaško-slovenski klub. In ravno petkova delegacijska seja je dosegla v govoru načelnika V. L. S. dr. Susteršiča svoj višek. Okrog govornika so bili zbrani vsi delegatje, ki so z napeto pozornostjo sledili njegovim izvajanjem. Ob parlamentarnih govorih nismo navajeni na mir, ki je vladal tukaj, tudi ne na ono pazljivost, in bi rekli grobno tišino, ki je bila, ko je načelnik V. L. S. označil stališče napram jugoslovanskemu vprašanju. Izvajal je, da je ekspozicija zunanjega ministra grofa Berchtolda zelo optimističen v ožgled nevarnosti komplikacij na Balkanu vsled postopanja Italije. Protestira zoper režim mažarske oligarhije v Hrvaški, ki skuša namenoma odtujiti vladarju zvesto hrvaško ljudstvo. In naj bi se vendar enkrat apeliralo na ogrsko ljudstvo. Avstrija je bila nekdanj poklicana, da reši nemško vprašanje, a ga ni rešila, pač pa se je isto rešilo proti volji Avstrije. Tudi je bila poklicana, da reši italijansko vprašanje, pa tudi tega ni rešila; in tudi to vprašanje se je rešilo proti volji Avstrije. Avstrija je sedaj poklicana, da reši jugoslovansko vprašanje. To je pa usodepolno vprašanje, bo li rešeno po Avstriji, ali proti Avstriji? Jugoslovanstvo, brutalno odbito po mažarski oligarhiji, obrača polno pričakovanja svoje oči proti Dunaju. Naj se ne zamudi važnega trenutka, sicer je prepozno. Končno je izjavil, da bo ožgled takih razmer glasoval zoper budgetni provizorij.

Za njim je govoril delegat dr. Baernreither, ki je zlasti povdarjal, da je jugoslovansko vprašanje za Avstrijo velevažno, in da idejo trializma nič bolj ne pospešuje, kot neznosne razmere na Hrvaškem.

Za njim je govoril skupni finančni minister pl. Bilinski, ki je tudi priznal važnost jugoslovanskega vprašanja, stremljenje po trializmu je pa odklanjal, češ, treba je jugoslovansko prebivalstvo drugače zadovoljiti, da ne bo težilo za na ven.

Govorili so še delegatje: Tusar, Korytowski, Ellenbogen in Čingrija, ki je naglašal, da so mandati hrvaških delegatov vsled sistiranja ustave neveljavni.

Sklep seje je bil ob 11. uri predpolnočjo.

Prihodnja seja delegacije se napove pismenim potom.

„Neue Freie Presse“ in trializem.

„Neue Freie Presse“ posveča znanemu govoru kneza Schwarzenberga o trializmu uvodni članek. „Neue Freie Presse“ pravi o trializmu, da je to vprašanje priljubljeno tema, s katerim se lahko bavijo visoki gospodje, če sede sili v svojih dvorinah. Trializem je največja „toparija“ za Avstrijo, ki bi morala biti nora, če bi resno upoštevala te želje. Trializem je dedščina visokih plemiških krogov v državi, ki niso pomislili, da pomenja trializem nevarnost za Avstrijo, ker ustvarja na jugu monarhije „Jugoslovansko državo“, ki sega od Maribora in do Gorice ter izključuje monarhijo od morja. „Neue Freie Presse“ se norčuje iz bodočih ustavnih razmer te jugoslovanske države, katere ministrski predsednik bi bil dr. Susteršič. Knez Schwarzenberg naj bi se bil rajši oziral na milo svetlikanje češko-nemške sprave na obzorju, kakor pa na vzhajajoče solnce jugoslovanske države.

„Neue Freie Presse“ se postavlja v svojem uvodnem članku na Khuenovo stališče, ki je tudi govoril o papirnem košu. Avstrijska delegacija je že izrekla, da je tako početje otročje.

Bosna in Hercegovina.

Glasom uradnih podatkov se je leta 1910 iz Bosne in Hercegovine izselilo 17.044 moslimov, 146 pravoslavnikov (večinoma v Srbijo, Črnogoro in Ameriko) in 1 katolik (v Črnogoro). Mohamedanci se selijo skoro izključno na Turško, kjer pa namesto pričakovanih nebes najdejo le največjo bedo in zapuščenost. Vrnilo se je omenjenega leta 1943 mohamedancev, 44 pravoslavnikov in 1 katolik.

Uradništvo se v Bosni in Hercegovini deli po narodnosti: 1277 Nemcev, 347 Mažarov, 588 Poljakov, 295 Rusinov, 1247 Čehov, 853 Srbov in 2071 Hrvatov iz Avstro-ogrske, 8583 Srbov in Hrvatov iz Bosne in Hercegovine, 399 Slovencev, 1 Rus, 3 Arnavti in 1 Perzijanec. Po veri je 6765 rimsko-katolikov, 368 unijatov, 2645 pravoslavnikov, 1155 mohamedancev, 243 judov, 193 evangelikov in 1 brezverec.

V veroizpovedi prebivalstva so se leta 1911 izvršile te-le izpremembe: Izstopilo je iz islama 57 oseb, pristopilo 40, iz pravoslavja 43 in pristopilo 86, iz katoličanstva 114, pristopilo 84, iz protestantizma 4, pristopilo 13, iz židovstva 11, pristopil 1. Po tem so izgubili katoličani 30, moslimi 17 in židje 10 vernikov, pridobili pa so pravoslavni 43 in protestanti 9 novih pripadnikov.

Nemčija.

Zbornica je v tretjem branju rešila državni proračun za leto 1912. Tekom razprave je posegel v debato tudi notranji minister, ki je izvajal glede vprašanja, če smejo uradniki postati tudi socialni demokratje, da so uradniki prisegli zvestobo svojemu deželnemu gospodu in bi isto prelomili, če bi se pridružili socialni demokraciji, ki skuša odstraniti monarhijo. Proti takemu naziranju notranjega ministra pa je odločno protestiral socialdemokratski poslanec Hoffmann in je izjavil, da nasprotuje militarizmu verstu in da je vojna zasmehovanje Boga, krščanstva in vsega človečanstva. Govornika je moral predsednik večkrat pokarati.

Srbija.

Dne 16. aprila v Belgradu otvorjena razstava mažarskih industrijalcev in trgovcev se je popolnoma ponesrečila. Mažari so doživeli velik gospodarsko-politični fiasko. Gospodarski bojkot od strani Srbije v znak demonstracije proti ogrskim nasilstvom na Hrvaškem je prav izborno uspel. Kakor zatrjujejo, je razstavo obiskalo od 16. aprila do 1. maja v celem 175 oseb.

Raznoterosti.

Župnijski izpit. Tiskarski škrat ima vedno svoje muhe in včasih prav nagajive. Zadnjič smo poročali o onih č. gg. kaplanih, ki so napravili župnijski izpit. Pri tem je tiskarski škrat zagrešil nam zelo neljubo pomoto. Izpustili smo č. g. kaplana Iv. Jelšnika v Čadramu, ki je tudi napravil župnijski izpit, kar tem potom popravljamo.

Ipavčev večer. Včeraj se je priredil v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru spominski večer na čast rajnima skladateljema dr. Benjaminu in dr. Gustavu Ipavic. V prvem delu sporeda so se proizvajale skladbe slavljencev. Nastopil je moški zbor s kantato „Kdo je mar?“ in mešan zbor s pesmimi: „Ej tedaj“ (Benjamin Ipavc), „Vse mine“, „Milada“, „Kukavica“. Da je pel zbor lepo in interpretiral dobro, jamči že njegov vodja gospod profesor Družovič. Dr. Bela Stupeca je pel jako lepo 4 samospeve Benjamina Ipavca. Spremljala ga je na klavirju gđ. A. Stupeca. Dr. A. Schwab iz Celja je imel slavnostni govor. Drugi del sporeda je tvorila glasbeno zanimiva pantomima, ki jo je komponiral dr. Josip Ipavc, Gustavov sin. Gospod skladatelj je dirigiral sam svoje delo, ki ga je izvajal orkester Glasbenega društva. Obisk je bil dober. Z Ipavičevim večerom smo lahko zadovoljni.

Protiv praznovanju 1. majnika. Puljski tramvajski uslužbenci so praznovali 1. majnik. Zaradi praznovanja ni vozil noben tramvaj. Radi tega so odpuštili vse uslužbence.

Izredno ugodno priliko k varčevanju nudi nakup srečk na obroke v korist „Slovenski Straži“. Kako hitro in lahko se vsak mesec izda za kako prav nepotrebno stvar več kot K 4.75! Zgubljen denar, ki se nikdar več ne povrne! Kdor pa si naroči turško srečko ter jo odplačuje v mesečnih obrokih po 4 K 75 vin., ta pa denarja prav gotovo ne vrže vun, kajti vsaka srečka mora zadeti vsaj 230 K in je tedaj to najmanjši znesek, ki ga prav gotovo nahrani. V srečnem slučaju pa zamore zadeti seveda tudi 200 tisoč frankov in ta prilika se nudi že pri prihodnjem žrebanju dne 1. junija t. l. Kdor hoče tedaj štediti, v srečnem slučaju pa tudi obogateti, ta naj si kupi turško srečko v korist „Slovenski Straži“. Eno tako srečko zamore kupiti tudi več oseb na eno ime. — Opozorjamo na današnji oglas „Srečke v korist Slovenski Straži.“

„Arbeiterschutz.“ V mariborskem nemško-nacionalnem delavskem društvu „Arbeiterschutz“ vladajo grozne razmere. Ime, ki ga društvo nosi, je povsem krivično, ker je društvo bolj za skubljenje delavcev kot za njihovo varnost. Pri zadnji razpravi Kral-Laval sta dr. Orosel in Wastian brez ovinkov priznala, da je v društvu silen nered. Laval je celo trdil, da je svojo plačo kot tajnik dobil v 15 ali 16 obrokih. Čedne razmere. Naši liberalci so pa za tako nemško-nacionalno gospodarstvo, kot kažejo s svojim nastopanjem proti obstrukciji, skrajno pristopni. Gliha pač vkup štriha.

Sami sebe tepemo. V soboto in v nedeljo predpoldne je bil v Mariboru takimenovani evetični dan. Čeprav smo opozarjali v našem listu ponovno, da se vrši vsa prireditve v strogo nemško-nacionalne namene, so vendar nekateri izmed naših Slovencev kar kupoma kupovali ponujane rožice. Tako si pletemo sami sebi bič.

Liberalci kažejo zopet svojo politično nezrelost. Da je dosegel Hrvaško-slovenski klub po svojem načelniku dr. Susteršiču v državnem zboru in sedaj v delegacijah lep uspeh, tega ni mogoče zanikati. Ravno po zaslugi dr. Susteršiča je bilo hrvaško vprašanje zdaj tako v ospredju vsega političnega zanimanja, kakor še nikoli. Vsi oni — bili so to seveda liberalci — ki so grozili z obstrukcijo, so doživeli velik fiasko, naši poslanci so pa dosegli velik uspeh. S svojo previdno taktiko so dosegli izjave, ki so trajne vrednosti. Liberalni nergači pa morajo seveda tudi v tem slučaju brusiti svoje jezike in spravljajo sedaj radi hrvaškega vprašanja neumnosti na dan, s katerimi lahko računajo na rekord.

Spodnještajerska obrtna razstava v Mariboru, izključno nemška prireditve. Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru se je pismeno obrnilo na odbor društva „Marburger Gewerbeverein“, ki priredi v mesecu kimovcu tega leta takozvano Spodnještajersko obrtno razstavo v Mariboru, s vprašanjem, kakšno stališče zavzema razstaveni odbor glede narodne in jezikovne ravnopravnosti, namerava li vporabljati izključno nemške ali dvojezične tiskovine, kani li razobesiti narodne ali zgolj deželne zastave, in je li voljen dati v odsekih slovenskim obrtnikom vsaj ¼ mest. Slovensko trgovsko in obrtno društvo je izjavilo, da je voljno propagirati prireditve, podpreti jo gmočno in moralno z agitacijo za udeležbo od strani interesentov, denarnih zavodov ter občinstva na sploh v slučaju, da se postavijo prireditelji na stališče, ki ga more slovensko občinstvo smatrati za spre-

jemljivo. Izjavilo pa je tudi, da smatra kot odklonitev stavljenih pogojev, če do dne 24. aprila 1912 ne prejme odgovora na tozadevni dopis. Slovensko trg. in obrtno društvo do določenega dne ni prejelo nikakega odgovora. S tem so prireditelji spodnještajerske obrtne razstave v Mariboru povedali dovolj jasno, da jim ni za slovensko obrt, niti za slovensko občinstvo. Z ozirom na nebroj vprašanj, ki mu prihajajo dan za dnem, odgovarja Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru javno slovenskemu občinstvu ter obrtništvu, da je spodnještajerska obrtna razstava v Mariboru izključno nemška prireditev. Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru s to prireditvijo nima ničesar skupnega.

Kako naši uradi pačijo slovenska imena. Koroški „Mir“ piše: Znano je, da gotovi nemško-nacionalni kričači očitajo slovenski duhovščini in to seveda po krivici, da ponareja imena v rojstnih maticah. Da, znani so na Koroškem celo slučaj, da so okrajna glavarstva, ozirajoč se na tozadevne neutemeljene pritožbe od strani nemških nacionalcev, poslala komisarja v župnijski urad slovenski, da je tam uvedel radi tega preiskavo rojstnih matrik. Poglejmo pa sedaj, kako znajo naši slavni deželni uradi grdo pačiti slovenska imena. Slovenski krčmar Valentin Kraševac v Vogrčah je nedavno dobil od urada deželnih naklad v Celovcu plačilni nalog z naslovom: „Herrn V. Krassovitsch.“ Torej iz slovenskega Kraševca so naredili germana Krassovitscha, akoravno je bilo dotičnemu uradu ime Kraševac dobro znano. Gospod Kraševac je poslal tisti plačilni nalog nazaj z opombo, da Krassovitscha ne pozna. Nato pa je dobil drugo pismo, v katerem se je pisava njegovega imena popravila v toliko, da so ga prekrstili v Krassovec. Tako pačijo naši uradi lepa slovenska imena, potem pa stikajo po župniščih ter preganjajo župnike in provizorje radi „ponajrejanja“ slovenskih imen. Gospodje! Pometite vendar že enkrat prav pošteno pred svojim pragom, potem se pa še-le brigajte za druge!

Slovensko Planinsko Društvo. Dne 28. aprila je imelo Slov. Planinsko Društvo v Ljubljani svoj 19. občni zbor pod predsedstvom gospoda dr. Tominška. Zastopane so bile podružnice iz Kranja, Radoljice, Kranjske gore in Posavja. Tudi major 27. domobranskega gorskega polka gospod Jeglič se je udeležil istega po naročilu polkovnega poveljnika, kojemu je domobransko ministrstvo dovolilo, da naj pristopi Slovenskemu Planinskemu Društvu kot podpornik, častniki pa kot člani. Predsednik je povdarjal, da je to za društvo zelo častno, dokaz, da je isto vedno živele v dobrih razmerah s častniki. Omenjal je tudi znano rešilno akcijo na Stolu, pri kateri je vojaštvo, na čelu mu zapovedujoči častnik, požrtvovalno sodelovalo. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da je to društvo imelo za leto 1911 skupno 3275 članov s podružnicami vred. Iz poročila blagajnika je pa razvidno, da izkazuje društvo 97.958 K 85 vin. čistega premoženja in se je pomnožilo od lanskega leta za 8000 K. Dolgov ima društvo 40.146 K 73 vin., neplačanih računov 9.359 K 73 vin., ki so se pomnožili od lanskega leta za 3000 K. Proračun za leto 1912 izkazuje 27.096 K 26 vin. dohodkov, 31.059 K 97 vin. stroškov, torej 3.963 K primanjkljaja. Navzoči zastopnik vojaštva, gospod major Jeglič, se zahvali za pozdrav predsednika ter povdarja, da je omenjeni vojaški polk navezan na Slovensko Planinsko Društvo ter ob enem zagotavlja, da bode polk vedno pripravljen pomagati društvu pri grajenju koč ali potov. Sprejetih je še bilo več predlogov, med drugimi predlog dr. Šviglja, da se izreče polno priznanje učitelju Kunaverju, kakor tudi vojaštvu pri rešilni akciji na Stolu, nadalje domačinom Legatu in Vidicu ter dr. Demšarju in članom kluba „Dren.“ S pozivom za skupno delo v Slovenskem Planinskem Društvu je zaključil predsednik občni zbor.

Srečke. Pri zadnjem zrebanju 5% državnih srečk iz leta 1860 je dobila glavni dobiček v znesku 600.000 K srečka štev. 17, serija 11.503, dobiček 100 tisoč K štev. 4 v seriji 8.438, dobiček 50.000 K štev. 5 v seriji 16.573 in po 20.000 K štev. 12 v serijah 13.375 in 11.447. — Glavni dobiček srečk laškega ru-dečega križa v znesku 30.000 lir pa je dobila srečka štev. 26, serija 3250.

Za „Slovensko Stražo“ je nabral gospod prof. Rabuza blizu 900 obrabljenih znamk. Hvala mu prisrčno!

Zito se draži. Ker so Turki zabranili uvažanje žita, se je žito na južnem Ruskem močno podražilo. Več stradalajočih občin je prišlo k ruskemu konzulu, ki je obljubil posredovati.

Štajersko.

Maribor. Radi nezanesljivega vremena ima „Slovenska Straža“ danes svoj družinski večer pri gospodu Kirbišu v Viktringhofovi ulici, in ne v gostilni gospoda Inkreta na Lajteršberški cesti, kakor smo zadnjič poročali.

St. Ilj v Slovenskih goricah. V sredo dne 1. t. m. je umrl brat nekdanjega šentiljskega župana Pistorja gospod Ervin vitez pl. Pistor. Zadel ga je kap.

Celje. Kako močno spoštuje šolski nadzornik J. Supanek materni jezik nam čez vse drage slovenske šolske mladičine, katero on v šolah nadzoruje in kako velika je njegova „nemška“ modrost, to pač naj-

bolj priča tisti „Auszug“, katerega je ravnokar izdal. Pravi namen tega že tudi v javnosti zaplovelega izvlečka je prozoren in tudi vsakemu dobro znan. Tisti pa, ki so dovolili, da se njihovi govori objavijo v nemščini, so storili nekaj, kar se samo po sebi obsoja. Znano je tudi, da občeje in uraduje J. Supanek, ki nadzoruje le slovenske šole, z voditelji teh šol, kakor sploh z učiteljstvom le nemški. Ko se mu je pri neki priliki to očitalo in reklo, da bi vendar kazalo, da bi se tudi s šolskimi vodstvi slovensko uradovalo, se je ta nadzornik odrezal, rekoč: „Vsak učitelj zna in mora znati nemški, zato pa tudi jaz z učiteljstvom le nemško uradujem in občejem.“ Res čudno je, da okrajni šolski sveti mirno gledajo, kako ta mož pravice slovenskega jezika prezira. Ud enega teh okrajnih šolskih svetov je celo bivši kandidat Narodne stranke! Njegova sveta dolžnost bi pač bila, da bi povzdignil svoj glas ter odločno zahteval, da tudi šolski nadzornik dostojno spoštuje naše narodne svetinje. Pa seveda odločno naroden je ta gospod le, kadar se poganja za mandat, kadar pa se je treba potegniti za narodne pravice, takrat pa je čez vse krotek, tih in popustljiv na vse strani. Tudi zapisniki, kateri se zapisujejo pri nadzorovanju šol, so seveda samo nemški. Dasi je to dobro znano vsem zastopnikom učiteljstva v okrajnih šolskih svetih, pa vendar še nismo slišali, da bi bil kateri od teh take-mu postopanju šolskega nadzornika oporekal. Ako zahtevamo od naših manj izobraženih županov, da se odločno potegujejo za pravice slovenskega jezika, moramo zahtevati to tudi od učiteljstva. — Prava posebnost našega stoletja so pa pri nas takozvane okrajne učiteljske konference. Pri teh konferencah po-da svoje poročilo nadzornik kot „najmodrejši“ v nemškem jeziku. Drugi navzoči „manj modri“ govorijo in predavajo slovenski. Ako se pa tudi med temi prikaže kak „bolj moder“ ter govori nemški, potem se mu takoj kot temeljito izobraženemu in prezasluznemu šolniku privesi kak časten naslov. Obsejni in mnogobesedni zapisniki teh konferenc so seveda tudi — nemški. Iz vsega tega je pač dovolj razvidno, kako žalostne so naše šolske razmere in kako bo treba napeti vse sile, da se naše šolstvo preustroji v pravem narodnem duhu in da ne bodo več razni ljudje našemu jeziku kratili po zakonu mu zajamčene svete pravice!

Z Menine. A.: No, kaj pa ti tu delaš brez cepina, s tistim čopičem v črepinji? — B.: Ne vidiš svežih markacij po potih S. P. D.; bliža se sezona za turiste in dotlej morajo biti potji v redu. — A.: Pa si dobro plačan za to delo? — B.: I, seveda, saj se zanaša planinska podružnica na podporo okrajnega zastopa in od posušilnice. — A.: Če so pa v društvu sami liberalci, bo slaba s klerikalno podporo, saj so celo Cerarja odslovili; treba je „šparati“, da se skrejšo dolgi iz liberalne ere. — B.: Če ne bo cvenka, bo pa šarža. — A.: Če si častihlepen, ti pa jaz preskrbim odškodnino za tvoj trud. Glej, pri bikorejski zadruzi, oziroma pri kmetijski podružnici, iščejo oskrbnika za tisto žlindro v dohtarjevem hlevu, ki je člani ne marajo. — B.: Iz te moke ne bo kruha, ta zadruza je v razsulu, ker so udje sama gospoda; saj so jim že iz Gradca namignili, če si bil na občnem zboru v šoli. — A.: Sem čul nekaj o tem. Liberalcem je pač več za lov na črnuhe, kot pa za gospodarski napredek. — B.: Sedaj bi radi menjali z Mozirčani, je pravil profesor turistike. — A.: Vem, njim je le tisti kaplan všeč, ki se ne vtiče v politiko in pusti Mrkeu pri agitaciji prosto roko, jim kima na vse, kar sklenejo pri „Zvezdi“ in hvali njih celjsko trobilo z duhovitimi pesmicami. — B.: No, pesnik kani oditi na jug, sedaj bodo menda napadi prenehali. — A.: Če bo le res. Čas je že, da zakopljemo bojno sekuro.

Koroško.

Celovec. Dramatično društvo v Mariboru priredi v nedeljo dne 12. t. m. v veliki dvorani hotela Trabesinger v Celovcu ob 4. uri popoldne igrokaz: „V znamenju križa.“ Sodeluje vrlo znani orkester Glasbenega društva iz Maribora. Po predstavi priredi Glasbeno društvo v dvorani ljudski koncert pri pogrnjenih mizah. Slovenci, ne zamudite tega rečkega vžitka!

Primorsko.

Volitev v istrski deželni zbor. Dne 23. junija se bo vršila v Istri volitev novega poslanca v istrski deželni zbor namesto lanske leto umrlega laškega liberalca Franka. Ta mandat pripada po zadnjem kompromisu puljskim Hrvatom. Navzlic temu so ga zadnjič ugrabili Lahi z večino treh glasov.

Vojska.

Avstrija intervenira za mir?

Na berlinski borzi so bile razširjene vesti, da prične prihodnji teden Avstro-Ogrska z novo intervencijo velesil v prilog italijansko-turškega miru.

Odpretje Dardanel.

Nemška „Levante-proga“ je dobila iz Carigrada obvestilo, da se zaradi slabega vremena pomorske mine še ne dvigujejo po dardanelski ožini. Odpretja Dardanel je komaj v sredi prihodnjega tedna pričakovati.

Italijani zasedli otok Rodos.

V seji italijanske zbornice dne 4. t. m. je prebral ministrski predsednik Giolitti neko brzojavko, glasom katere je italijansko brodovje neovirano zasedlo otok Rodos v Egejskem morju in izkrcalo na otoku večje oddelke italijanskega vojaštva. Vojaštvo ni zadelo na nikak odpor. Vreme je bilo lepo in zelo ugodno.

Iz Rodosa poroča admiral Viale, da se mu je posrečilo vkrcanje italijanskega moštva na otok Rodos. Italijanske čete so se pričele izkrcavati pri obmorskem kraju Kaliteja. Vkrcaje se je popolnoma posrečilo. Ni bilo nobenega upora. Vreme je bilo ugodno.

Zapretje Dardanel.

Število vseh v carigradskem pristanišču vsidranih trgovinskih parnikov znaša sedaj okrog 190. Po večini so to angleški in grški. Trije bolgarski parniki čakajo pred Dardanelami.

Dardanele odprte.

Turška vlada je sklenila odpreti mednarodnemu paroplovnemu prometu Dardanele. Izdala je posebno noto na velevlasti, v kateri pravi:

„Cesarsko vnanje ministrstvo naznanja velesilam, da je otomanska vlada sklenila odpreti Dardanele neutralnim parnikom pod istimi pogoji, kakor pred zapretjem, to je z obveznostjo za trgovinske ladije, se ozirati na predpise o brodovodjih. Ožina bo za plovbo dana na razpolago pod prejšnjimi pogoji v roku, ki je potreben za dvignjenje pomorskih min. Samoobsebi umevno si cesarska vlada pridržuje svoje legitimne pravice, morske ožine zopet popolnoma zapreti, če bi se v to pokazala potreba.“

Italijansko vojno brodovje v Egejskem morju.

Glasom turških poročil so dne 1. majnika videli dve veliki italijanski bojni ladiji v bližini otoka Kiosa.

Zopet italijanska bojna ladija potopljena.

„Sabah“ poroča, da je italijanska križarka: „Re Umberto“ pri izkrcanju moštva v Sičci Saidu zadel ob morske čeri in se potopila.

Turški parnik pogreznil.

V službi turškega admiralata stoječi remorker „Semendire“ je trčil, ko je skušal nekatere boje po Dardanelah pritrčiti, ob neko pomorsko mino in je zletel v zrak. Kapitan in 12 mornarjev je utonilo. 1 mornar se je rešil. Nezgodja je v mestu vzbudila obče vznemirjenje.

Pomorska nesreča.

Spomenik telegrafistu „Titanica“.

Iz Londona poročajo, da je v svoji zadnji seji sklenil Klub oficirjev angleškega trgovskega brodovja pozvati vse sloje ljudstva, da nabirajo za spomenik, ki se bo postavil v kakem večjem pomorskem mestu pogumnemu telegrafistu Philippsu s „Titanica.“ Philipps je vztrajal z nadčloveško močjo do zadnjega trenutka pri brezžičnem brzojavnem aparatu, da bi morda le še rešil poškodovano ladijo. Philipps je z brezžičnim brzojavom na vse svetovne strani poslal obupen klic, da je ladija v nevarnosti. Svoje mesto tudi tedaj ni zapustil, ko se je ladija že potapljala in so se pripravljali potniki in moštvo, da jo zapuste. Spomenik za tega junaka bo pričal o strahotah one noči na Atlantskem morju in bo ob enem tudi prvi spomenik za brezžični brzojav, ker bo glavni del spomenika stiliziran brezžični brzojavni aparat. Spomenik je namišljen tako, da bo ob aparatu sedel Philipps v nadnaravni velikosti, kakor bi pošiljal klice na pomoč za potapljačo se ladijo. Prispevke bodo pričeli takoj zbirati. Načrt za spomenik se bode izbral najbrže na podlagi tekmovanja, ki se ga lahko udeležijo umetniki vseh narodov.

Parnik „Carpathia“ na povratku.

Parnik „Carpathia“ družbe Cunard-Line, ki je kakor znano, rešil del potnikov s potopljenega „Titanica“, bo priplul dne 6. maja na Reko. Za prihod parnika nameravajo prirediti časten sprejem.

Polom v Pulju.

Pulj, 2. maja 1912.

Ze zadnjič smo omenili, da je pričakovati še več aretacij radi tatvin na škodo puljske občine. A preiskava nadaljuje zelo počasno. To pa radi tega, ker v sodnijskih zaporih ni prostora in ker je za tako preiskavo en sodnik absolutno premalo.

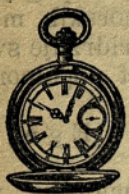
Da more odrediti zopet nekaj aretacij in dobiti prostora, je bil preiskovalni sodnik dr. Quarantotto primoran, oddati nekaj teh gostov v zapore okrožnega sodišča v Rovinju. V to svrhu sta bila določena bivši cestni nadzornik Polla in bivši občinski pisar in Borrijev adlatus Presil. Prvega so odvedli včeraj popoldne v zaprti kočiji in v spremstvu dveh policijskih agentov, drugega po enakem spremstvu po železnici. Oba sta bila popolnoma potrta.

Cim sta po odhodu teh dveh postali dve mesti prazni, sta bili tudi že takoj zopet zasedeni. In sicer so sinoči atirali prvega občinskega tajnika dr. Palisea in pa zidarskega mojstra Stilogaja. Prvega ba-je zato, ker je račune falzificiral sebi na korist, drugega pa radi tega, ker je tedaj, ko so gradili licej, in je on vodil zidarska dela, prodajal material kar na debelo na svoj račun.

Veliko presenečenje. 600 kosov samo K 470.

Ena krasna pozlač. prec. anker-ura z verižico, gré natančno, se garantira 3 leta, 1 moderna svilnata kravata za gospode, 3 kosi najf. robcev, 1 nežni prstan za gospode zim. prav. kam. 1 nežna eleg. garnitura damskega kinča, obstoji iz 1 krasn. koljerja iz orient. hiser. mod. ženski kinč s patent zatvorom, 2 elegant. brazletki za dame, 1 par uhanov s patent-haknom, 1 krasno žepno zrcalo za toaleta, 1 usn. denarnica, 1 par manš. gumbov, 3 gradni dublé zlato s patent-zatvorom, 1 vele-eleg. album za razgledn., najlepši razgledi sveta, 3 smešni predmeti, veliki smeh za mlade in stare. prakt. seznam k ljubavnih pisem za gospode in dame, 20 predmetov za korespondenco, in še čez 500 v hiši potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, stane le K 470. Pošlje po povzetju ali naprej plačilu dunajske centralna razpošiljevalna hiša: P. Lust, Krakova št. 248.

NB. Ako se dva zavoja naročita, priloži se prima angleško britev. Kar ne dopade, denar nazaj. 125

Delavnica za popravila

Todna postrežba.

Dobro! Po cen!

Velika zaloga ur, dragoc. osti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj. Gramofons ad 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3-50
Pristna srebrna ura " 7-
Original omega ura " 18-
Kuhinjska ura " 4-
Badiljska, niklasta " 3-
Poročni prstani " 2-
Srebrne verižice " 2-

— Vedetna jamstva

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gornjska ulica 26

Kapljem zlatins in srebrne. 125

Intelligenten kmetski sin
20 let star, želi vstopiti na večjim kmetijskem posestvu v službo kot ud družine. Stariši, ki želijo pridnega, zvestega in pokornega sina, naj blagovolijo poslati pismo pod „Zvesti sin F.“ pošto ležeče (postlagernd) Esenerz, Zg. Štajersko.

Na prodaj! Nova zidana hiša, 2 sobi, 2 kuhinje, zidana klet, dober studenec, 1600 m² zemlje. J. Nerat Tezno 91 Maribor.

Hotel Trabesinger

v Celovcu

Velikovška cesta

št. 5

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zajamčeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Srečke v korist „Slovenski Straži“!

Turška srečka. Šest žrebanj vsako leto. Glavni dobitek 400.000 in 200.000 frankov. Prihodnje žrebanje 1. junja 1912.

Mesečni obrok 4 krole 75 vln.

Vsaka srečka mora zadeti najmanj 230 K. Že po vplačilu prvega obroka ima kupec izključno pravico do dobitkov.

Izredno ugodna skupina s 15 žrebanji vsako leto:

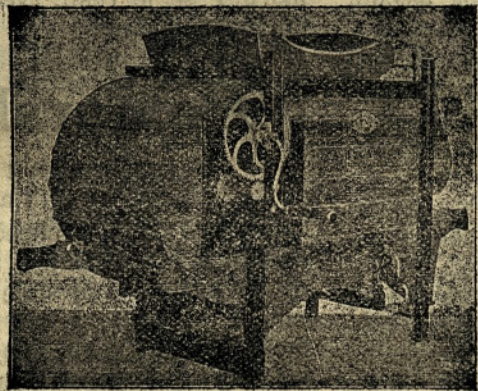
1 turška srečka.
1 srbska srečka iz leta 1888.
Glavni dobitek 100.000, 75.000 in 20.000 frank.
1 dobitni list 3%, zemlj. srečk iz leta 1880.
Glavni dobitek 90.000 kron.
1 srečke dobrega srca.
Glavni dobitek 30.000 in 20.000 kron.

Mesečni obrok za te skupine 6 K 25 v.

Različne druge skupine srečk s 7 do 18 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po K 3-25, K 5-50, K 11—, K 15-25 in K 23—.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gosp. Valentin Urbanič, Ljubljana, Kongresni trg 19. 116

Franc Kampuš, Zg. Poljskava pri Pragarskem

priporoča vsem kmetom najnovejše ročne mlatilnice, vitle ali gepne, mlatilnice, slamo-reznice, repereznice, pluge, brane, okopalnike in osipalnice, stroje za košnjo, va seno obračat in grabit, najnovejše sejalne stroje, pri katerih se prihrani ena tretjina zrnja, sesalke za studece in gnojnice, mline za sadje in grozdje, stiskalnice ali preše, tehtnice vsake vrste, tudi mestne tehtnice, vsake vrste motorje in lokomobile na bencin ter sesalni plin, šivalne stroje, stroje za lončarje in opekarje, tudi opreme za opekarje, najnovejše mline za zrnje mlet, da si lahko vsak kmet doma melje vsakovrstno zrnje, na roko, na vitl, tudi vodno in parno moč, domači izdelek. Vsa popravila se tudi sprejemajo in po nizki ceni računijo. V zalogi imam vedno celi 200 do 300 strojev. Imam tudi najnovejše kotle brzoparilnike „Alfa-Separator“. Zmerne, nizke cene, ugodni plačilni pogoji na več let. Na zahtevanje pridem na svoje stroške k vsakemu kmetu na dom, da se dogovorimo. 118

Ni nevarne starosti,

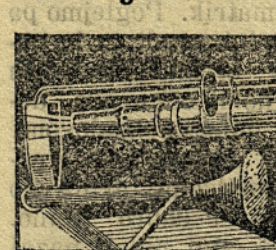
pač pa so nevarni letni časi. Predvigred je najnevarnejša, prinaša navačno največ prehlajen. Kdor si noče pokvariti pomladanskega veselja in zabrani vnetje v vratu, naj se navadi, da nosi vedno v žepu Faysove pristne Sodenske mineralne pastile. Škatljica stane 1 K 25 vinarjev. Dobiš jih v vsaki lekarni in drožeriji. Pazi, da dobiš pristne!

Loterijske številke: Dne 4. maja 1912.

Trst	17	9	27	20	72
Linc	17	54	69	65	30

Aparat za lotanje

kakor ga kaže

poleg stoječa slika

in kateri bi v nobeni

hiši naj ne manjkalo, se dobi pri **Zinauer & Co.**

281 **Sv. Jakob v Slov. go.**
Cena s svincem in navodilom samo 5 K. Pošilja se po povzetju.

Jako priprosto! Zelo praktično! Nobena igrača!

Priporočam

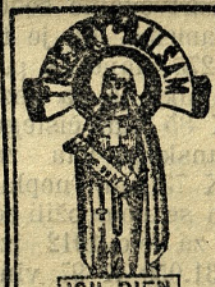
svojo veliko zalogo manufakturnega, modnega in platenega blaga, svilene robe, kakor tudi druge vrste, vse najnovejše. Srajce, kravate, odeje, perje, posebno pa priporočam cenj odjemelcem veliko izber za sv. birmo belo in barvano blago vse po jako nizki ceni. Se priporočam za obilen obisk

Jožef Ulaga, Maribor

Tegethofova cesta 21. 499 Solidna postrežba.

LEKARNARJA A. THIERRY-A-BALSAM

edno pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varst. znamko. Obilnost varovan.

Vsako ponarejenj, posnemanje in prodaja katerega drugega balzama s podobnimi znamkami se sodniško preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri žledčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poskodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi stane 3-60 K.

Nareči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU. Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Kitajske kapljice za zobe!

Po porabi teh kapljic preneha takoj zobobol. Se takoj doposlje kot vzorec brez vrednosti, če se naznani natančen na-lov in se priloži v znamkah 1 K 20 vin.

Mesna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru
Glavni trg tik rotovža. 113

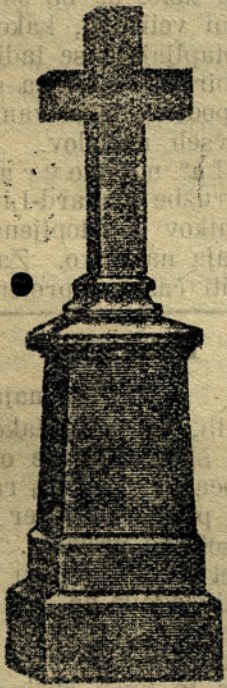
Ne pozabite

Volno, sukno (štife), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,
Maribor.

Grajski trg. 1086a Burgplatz.

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvrsnje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materijala. :: Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Rulantni plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. :: Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: Kamnoseška družba :: Celje.

ROBERT DIEHL

žganiarna v Celju

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropsinevec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski konjak